

Treth Gyngor

Nodiadau eglurhaol

Bandiau Priso'r Dreth Gyngor

Mae Asiantaeth y Swyddfa Brisio bellach wedi cwblhau ailbrisiad o bob eiddo domestig yng Nghymru ac mae pob annedd wedi cael ei rhoi mewn un o naw band priso yn unol â'i gwerth cyfalaf ar 1 Ebrill 2003. Mae eich bil Treth Gyngor yn dangos y band ar gyfer eich annedd. Dyma'r bandiau ar gyfer Cymru:-

Band Priso	Ystod y Gwerthoedd	Band Priso	Ystod y Gwerthoedd
A	Hyd at £44,000	F	£162,001 - £223,000
B	£44,001 - £65,000	G	£223,001 - £324,000
C	£65,001 - £91,000	H	£324,001 - £424,000
D	£91,001 - £123,000	I	£424,001 ac uwch
E	£123,001 - £162,000		

Os bydd gennych unrhyw ymholiadau ynglŷn â'ch band gallwch gysylltu ag Asiantaeth y Swyddfa Brisio ar 03000 505505.

Apeliadau

I gael gwybodaeth am sut i apelio yn erbyn eich band, cysylltwch ag Asiantaeth y Swyddfa Brisio, yn ctwales@voa.gsi.gov.uk neu Treth Gyngor Cymru, Asiantaeth y Swyddfa Brisio, Tŷ Glyder, 339 Stryd Fawr, Bangor, LL57 1EP. Efallai y byddwch am apelio yn erbyn penderfyniadau penodol a wnaed gan y Cyngor (e.e. materion yn ymwneud ag atebolrwydd, anheddau y codir ffi amdanynt a chyfrifiadau'r Dreth Gyngor). Yn yr amgylchiadau hyn, dylech ysgrifennu i'r Cyngor fel y gall eich achos gael ei adolygu. Os nad ydych yn hapus ag ymateb y Cyngor, gallwch apelio i Dribiwnlys Priso.

OS BYDD EICH TRETH GYNGOR YN DANGOS EICH BOD YN CAEL DISGOWNT / EITHRIAD NEU UNRHYW OSTYNGIAD ARALL DARLLENWCH Y NODIADAU EGLURHAOL.

OS YDYCH YN YSTYRIED BOD HAWL GENNYCH I GAEL Y BIL GOSTYNGOL O HYD NID OES ANGEN I CHI GYMRYD UNRHYW GAMAU PELLACH. FODD BYNNAG, OS YW EICH AMGYLCHIADAU WEDI NEWID AC NID OES HAWL GENNYCH I GAEL Y GOSTYNGIAD MWYACH MAE'N OFYNNOL I CHI YN GYFREITHIOL HYSBYSU'R CYNGOR AR UNWAITH.

Gweler isod ddisgrifiad byr o'r eithriadau a'r gostyngiadau sydd ar gael. Canllaw yn unig yw'r wybodaeth; mae manylion llawn am eithriadau a gostyngiadau unigol ar gael ar gais.

Anheddau wedi'u Heithrio

Bydd y rhan fwyaf o anheddau'n gorfod talu'r dreth gyngor, ond caiff rhai eu heithrio ac ni fydd unrhyw dreth gyngor i'w thalu arnynt. Yr eithriadau hyn yw:

Categori	Disgrifiad
A	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac sydd heb fawr o ddodrefn sydd angen, neu sy'n cael, neu sydd wedi cael, gwaith atgyweirio neu addasiadau strwythurol mawr er mwyn ei wneud yn addas i fyw ynddo. Mae'r eithriad yn parhau am chwe mis ar ôl cwblhau'r gwaith neu am uchafswm o 12 mis, pa bynnag un yw'r cyfnod byrrach.
B	- Eiddo y mae elusen yn berchen arno, a ddefnyddiwyd ddiwethaf at ddibenion elusennol ac sydd wedi bod heb ei feddiannu am gyfnod o hyd at 6 mis.
C	- Eiddo sydd heb gael ei feddiannu ac sydd wedi bod heb fawr o ddodrefn am gyfnod o hyd at 6 mis.
D	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac a oedd, neu a fydd, yn unig breswylfa neu'n brif breswylfa i unigolyn a gedwir.
E	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac a oedd yn unig breswylfa neu'n brif breswylfa i unigolyn mewn ysbyty, cartref gofal preswyl, cartref nyrsio, cartref nyrsio iechyd meddwl neu hostel.
F	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac a ddelir gan gynrychiolwyr personol unigolyn a fu farw, am gyfnod o hyd at 6 mis ar ôl rhoi profiant.
G	- Eiddo sydd heb ei feddiannu lle mae meddiant wedi'i wahardd yn gyfreithiol.
H	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac a ddelir fel ei fod ar gael i weinidog crefyddol ei feddiannu.
I	- Eiddo sydd heb ei feddiannu lle mae'r unigolyn diwethaf i'w feddiannu yn byw yn rhywle arall er mwyn cael gofal.
J	- Eiddo sydd heb ei feddiannu lle mae'r unigolyn diwethaf i'w feddiannu yn byw yn rhywle arall er mwyn darparu gofal.
K	- Eiddo sydd heb ei feddiannu lle mae myfyriwr neu fyfyrwr oedd yr olaf i'w feddiannu.
L	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac sydd ym meddiant y morgaisai o dan y morgais.
M	- Eiddo sy'n neuadd breswyl i fyfyrwyr.
N	- Eiddo sy'n cael ei feddiannu gan fyfyrwr neu fyfyrwr yn unig.
O	- Eiddo y mae'r Weinyddiaeth Amddiffyn yn berchen arno a ddelir at ddibenion llety'r lluoedd arfog.
P	- Eiddo lle mae o leiaf un unigolyn atebol yn aelod o lu arfog ar ymweliad neu'n oedolyn sy'n dibynnu ar aelod o lu arfog ar ymweliad.
Q	- Eiddo sydd heb ei feddiannu ac a ddelir gan ymddiriedolwr mewn achos o fethdaliad.
R	- Eiddo sy'n cynnwys llain neu fan angori nas defnyddir gan garafán neu gwch.
S	- Eiddo sydd wedi'i feddiannu gan unigolyn/unigolion o dan 18 oed yn unig.
T	- Eiddo sydd heb ei feddiannu, sy'n ffurfio rhan o eiddo unigol sy'n cynnwys annedd arall ac na ellir ei rentu ar wahân i'r annedd arall honno heb dorri rheolau cynllunio.
U	- Eiddo wedi'i feddiannu gan unigolyn neu unigolion sydd â nam meddyliol difrifol yn unig.
V	- Eiddo lle mae o leiaf un unigolyn atebol yn ddiplomydd neu'n unigolyn sy'n cael breintiau diplomyddol.
W	- Eiddo sy'n anecs neu'n gyfleuster tebyg ac sy'n cael ei feddiannu gan berthynas dibynnol.

Os ydych yn credu bod eich eiddo yn eithriad, dylech gysylltu â'r Cyngor.

Pobl ag Anableddau

Os oes angen ystafell ychwanegol neu fwy o le yn eich cartref arnoch chi, neu rywun sy'n byw gyda chi, e.e. ar gyfer defnyddio cadair olwyn, oherwydd anabledd, efallai y

gallwch gael gostyngiad ar eich bil. Byddai'r gostyngiad hwn yn tybio bod eich cartref wedi cael ei osod yn y band prasio sy'n cwmpasu cartrefi sy'n union islaw'r band gwirioneddol. Os yw eich cartref ym Mand A, gallwch bellach fod yn gymwys i gael gostyngiad o hyd. Cysylltwch â'r Cyngor i gael rhagor o wybodaeth os ydych yn credu y gallech fod yn gymwys o hyd.

Gostyngiadau

Mae gostyngiadau ar gael i leihau eich treth gyngor. Gall hyn fod yn ostyngiad o 25% neu 50% yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Er enghraifft, os mai chi yw'r unig unigolyn sy'n byw mewn annedd byddech yn gymwys i gael gostyngiad o 25%. Fodd bynnag, os oes mwy nag un preswlydd efallai y byddwch yn gymwys o hyd i hael gostyngiad o 25% neu 50% yn dibynnu ar amgylchiadau'r preswylwyr. Ni chaiff y bobl a restrir isod eu cyfrif yn breswylwyr ac os ydych yn credu y gallech fod yn gymwys i gael gostyngiad dylech gysylltu â'r Cyngor.

- 1 - Unigolion a gedwir
- 2 - Unigolion sydd â nam meddyliol difrifol
- 3 - Unigolion y telir Budd-dal Plant ar eu cyfer
- 4 - Y rhan fwyaf o fyfyrwyr llawn amser
- 5 - Rhai cleifion sydd yn yr ysbyty
- 6 - Cleifion mewn cartrefi gofal preswyl, cartrefi nyrsio, cartrefi nyrsio iechyd meddwl
- 7 - Gweithwyr gofal penodol
- 8 - Unigolion sy'n byw mewn hosteli neu lochesi nos penodol
- 9 - Aelodau o Bencadlys a Sefydliad Amddiffyn rhyngwladol (e.e. NATO)
- 10 - Aelodau o gymunedau crefyddol
- 11 - Pobl benodol sy'n gadael yr ysgol
- 12 - Aelodau o luoedd arfog ar ymweliad ac oedolion sy'n ddibynnol arnynt

Gostyngiad Person Sengl – preswylwyr yn cyrraedd 18 oed

Noder efallai na fydd y gostyngiad person sengl yn gymwys mwyach pan fydd unrhyw breswlydd arall yn cyrraedd 18 oed oni bai y caiff ei ddiystyru at ddibenion y dreth gyngor. Gweler y rhestr uchod neu cysylltwch â'r Gwasanaethau Refeniw i gael rhagor o wybodaeth.

Ail Gartrefi

Mae eiddo sydd heb ei feddiannu ac sydd wedi'i ddodfrenu yn cwmpo o fewn y Rheoliadau (Dosbarthau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru). Mae'r Cyngor wedi penderfynu peidio rhoi unrhyw ostyngiadau i eiddo sy'n cwmpo o fewn y dosbarthau diffiniedig hyn.

Premiwm Ail Gartrefi

Y ddiffiniad o ail gartref yw annedd nad yw'n unig nac yn brif gartref unigolyn ac sydd wedi'i dodrefnu'n helaeth. Mae'r Cyngor wedi penderfynu codi premiwm o 50% ers yr 1.4.17 sy'n ychwanegol at gyfradd safonol y dreth gyngor ar gyfer eiddo sy'n cyd-fynd â'r diffiniad hwn. Mae'r rheoliadau'n pennu 7 dosbarth o anheddau sydd wedi'u heithrio rhag y premiwm:-

Dosbarth 1 – Anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w gwerthu – amser yn gyfyngedig i un flwyddyn

Dosbarth 2 – Anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w rhentu – amser yn gyfyngedig i un flwyddyn

Dosbarth 3 – Anecsau sy'n rhan o'r brif annedd ac sy'n cael eu defnyddio fel rhan o'r brif annedd

Dosbarth 4 - Anheddau a fyddai'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa rhywun os na fyddent yn byw mewn llety'r lluoedd arfog

Dosbarth 5 – Lleiniau ar gyfer carafannau a manau angori wedi'u meddiannu

Dosbarth 6 - Anheddau lle mae amodau cynllunio'n atal eu meddiannu am gyfnod parhaus o 28 o leiaf diwrnod mewn unrhyw gyfnod o 12 mis, megis cabanau gwyliau a chartrefi gwyliau a adeiladwyd yn bwrpasol

Dosbarth 7 - Anheddau sy'n cael eu meddiannu bob nawr ac yn y man gan fod angen i unigolyn fyw rhywle arall mewn llety sy'n gysylltiedig â'i swydd

Eiddo Gwag Hirdymor

Ar hyn o bryd mae eiddo sydd heb ei feddiannu ac sydd heb ei ddodrefnu yn denu gostyngiad o 50% ar ôl i unrhyw eithriad Dosbarth A neu Ddosbarth C ddod i ben.

Fodd bynnag, yng nghyfarfod y Cyngor ar 19 Hydref 2017 penderfynodd yr aelodau i ddileu'r gostyngiad (50%) a chyflwyno premiwm o 1.4.19 ar gyfer eiddo sydd wedi bod yn wag (heb ei feddiannu na'i ddodrefnu) am fwy na 3 blynedd.

Felly, bydd unrhyw eiddo sy'n bodloni'r meini prawf uchod yn gorfod talu ffi o 100% a chaiff y premiwm ei roi ar waith fel a ganlyn:

- O 1 Ebrill 2019 byddai premiwm y dreth gyngor yn 25% h.y. codi Treth Gyngor flynyddol o 125% ar eiddo sydd wedi bod yn wag am dair blynedd neu fwy.
- O 1 Ebrill 2020 byddai premiwm y dreth gyngor yn 50% ar gyfer eiddo sydd wedi bod yn wag am bedair blynedd neu fwy h.y. codi Treth Gyngor flynyddol o 150%.
- O 1 Ebrill 2021 byddai premiwm y dreth gyngor yn 100% ar gyfer eiddo sydd wedi bod yn wag am bum mlynedd neu fwy h.y. codi Treth Gyngor flynyddol o 200%.

Mae yna 4 eithriad statudol i'r premiwm, fel y manylir isod:

Dosbarth 1 – Anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w gwerthu – amser yn gyfyngedig i un flwyddyn

Dosbarth 2 – Anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w rhentu – amser yn gyfyngedig i un flwyddyn

Dosbarth 3 – Anecsau sy'n rhan o'r brif annedd ac sy'n cael eu defnyddio fel rhan o'r brif annedd

Dosbarth 4 – Anheddau a fyddai'n unig breswylf neu'n brif breswylfa rhywun os na fyddent yn byw mewn llety'r lluoedd arfog

Dosbarth 1 - Eithriad ar gyfer anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w gwerthu.

Er mwyn bod yn gymwys ar gyfer yr eithriad hwn mae'n rhaid i annedd fod ar y farchnad i'w gwerthu am bris rhesymol. Wrth ystyried a yw pris yn rhesymol, bydd cymariaethau'n cael eu gwneud ag eiddo eraill sydd ar werth/wedi'u gwerthu yn yr ardal. Bydd angen tystiolaeth bod yr eiddo ar werth.

Noder bod yr eithriad hwn yn gyfyngedig i un flwyddyn. Fodd bynnag, gellir ymestyn y cyfnod hwn os yw'r annedd ar fin cael ei gwerthu. Bydd angen i chi wneud cais am estyniad gan ddefnyddio'r ffurflen atodedig.

Dosbarth 2 – Anheddau sy'n cael eu rhoi ar y farchnad i'w rhentu.

I fod yn gymwys ar gyfer yr eithriad hwn mae'n rhaid i annedd fod ar y farchnad i'w rhentu am rent rhesymol. Bydd angen tystiolaeth bod yr eiddo wedi cael ei roi ar y farchnad i'w rentu.

Noder bod yr eithriad hwn yn gyfyngedig i un flwyddyn. Fodd bynnag, gellir ymestyn y cyfnod hwn os bydd yr annedd ar fin cael ei rhentu. Bydd angen i chi wneud cais am estyniad gan ddefnyddio'r ffurflen atodedig.

Dosbarth 3: Eithriad ar gyfer Anecsau sy'n rhan o'r brif annedd.

Mae'r eithriad hwn yn gymwys lle mae perchennog wedi addasu ei annedd i ddarparu anecs ac mae'r anecs bellach yn cael ei ddefnyddio fel rhan o'r brif annedd.

Dosbarth 4: Eithriad ar gyfer Anheddau a fyddai'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa rhywun os na fyddent yn byw mewn llety'r lluoedd arfog.

Mae'r eithriad hwn yn gymwys i anheddau a fyddai'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa unigolyn ond sydd heb eu meddiannu am fod yr unigolyn hwnnw'n byw mewn llety'r lluoedd arfog.

Mae hefyd yn cwmpasu personél y lluoedd arfog sydd â chartrefi sydd heb eu meddiannu am eu bod yn byw mewn llety'r lluoedd arfog dramor.

Hefyd, cynlluniwyd proses apelio i roi gostyngiad yn ôl disgrisiwn er mwyn rhoi mwy o amser i'r trethdalwr cyn i'r premiwm gael ei roi ar waith. Caiff ysyriaeth ei roi i drethdalwyr sydd ar hyn o bryd yn rhentu eiddo tra'n ceisio adnewyddu eiddo i'w ddefnyddio fel eu prif gartref, lle mae oedi oherwydd ystlumod, neu broblemau cynllunio, neu am fod yr eiddo'n adeilad rhestredig a/neu oherwydd lefel y gwaith sydd ei angen ar yr eiddo. Bydd pob cais hefyd yn destun prawf ariannol.

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Cyngor

Bydd Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Cyngor yn helpu pobl ar incwm isel i dalu eu biliau treth gyngor. Er enghraifft, os ydych yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith (yn Seiliedig ar Incwm), Credyd Gwarantedig y Credyd Pensiwn a Lwfans Cyflogaeth a Chymorth – yn Seiliedig ar Incwm, ni fyddwch fel arfer yn talu unrhyw dreth gyngor. Efallai y byddwch yn gymwys i gael gostyngiad os ydych yn cael Credyd Cynhwysol neu os ydych yn gweithio a bod eich incwm yn is na lefel benodol. Cysylltwch â'r Gwasanaethau Refeniw i gael rhagor o fanylion.

Gostyngiad yn ôl Disgrisiwn

Cyflwynodd Deddf Llywodraeth Leol 2003 bwerau disgrisiwn newydd ar gyfer awdurdodau lleol o ran gostyngiadau'r dreth gyngor. Rhoddodd hyn fwy o ryddid i awdurdodau lleol benderfynu ar neu amrywio gostyngiadau ac eithriadau rhag y dreth gyngor er mwyn ystyried problemau lleol megis llifogydd a thrychinebau naturiol eraill. Gellir cymhwyso gostyngiadau mewn achosion unigol hefyd.

Y Fenter Dwyll Genedlaethol – Rhannu Data

Mae'r Cyngor Sir o dan ddyletswydd i ddiogelu'r cyllid cyhoeddus a weinyddir ganddo. I'r perwyl hwn, o bryd i'w gilydd gall ddefnyddio gwybodaeth a roddir iddo er mwyn atal a chanfod achosion o dwyll a rhannu'r wybodaeth hon â chyrrff eraill sy'n gweinyddu cyllid cyhoeddus at y dibenion hyn yn unig.